

## СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

### «Основи лісорозведення»



#### Лектор дисципліни



Сторінка курсу в eLearn

Ступінь вищої освіти - **Бакалавр**

Спеціальність **206 Садово-паркове господарство**

Освітня програма **«Садово-паркове господарство»**

Рік навчання 4, семестр 7 **Форма**

навчання **денна, заочна**

Кількість кредитів ЄКТС **4,0**

Мова викладання **українська**

**Іванюк Ігор Вікторович**

**Контактна інформація: кандидат  
сільськогосподарських наук, доцент кафедра  
відтворення лісів та лісових меліорацій, корпус  
1, к. 125, тел. 527-87-47, e-mail:**

[i\\_ivanyuk@nubip.edu.ua](mailto:i_ivanyuk@nubip.edu.ua)

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=234>

## ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

*(до 1000 друкованих знаків)*

Вирощування лісу триває упродовж десятиріч, а помилки, допущені під час його створення, проявляються не одразу й виправити їх, без збитків для суспільства та довкілля буває доволі важко. У зв'язку з цим, студентам, що навчаються за освітньою програмою «садово-паркове господарство» варто добре оволодіти теоретичними питаннями та навчитися узагальнювати лісокультурний досвід, бути обізнаними з методами та принципами лісорозведення. Відповіді на усі ці запитання і містить дисципліна «Основи лісорозведення». Її теоретичні та практичні надбання базуються на досягненнях таких загальнонаукових та фізико-географічних дисциплін як: біологія, ботаніка, геоморфологія, фітоценологія, фізіологія, екологія рослин, кліматологія, систематика рослин. А також, спеціальних наукових дисциплін таких як: декоративна дендрологія, рекреаційне лісівництво, ландшафтна таксація, механізація садово-паркових робіт, селекція та генетика декоративних рослин, тощо. У разі проектування та створення штучних культурфітоценозів фахівці повинні володіти почуттям передбачення, яке має ґрунтуватись на глибоких знаннях природи біогеоценозів. Успішне вирощування лісових насаджень декоративного й захисного призначення потребує оволодіння комплексом науково-обґрунтованих знань та заходів, які забезпечують створення оптимального екологічного середовища упродовж усього періоду вирощування біологічно стійких культурфітоценозів. При цьому, необхідно чітко

усвідомлювати, що штучно створені біоекосистеми, змінюється не лише у часі, але й під впливом господарської діяльності людської спільноти.

Дисципліна «Основи лісорозведення» передбачає ознайомлення студентів із методами штучного відновлення лісових насаджень, а тому **головна мета** її вивчення полягає в опрацюванні студентами сучасних технологій з лісорозведення, які урахували б регіональні та лісотипологічні умови зростання деревних рослин, а **головні задачі** спрямовані на формування умінь з: проектування та втілення у лісокультурне виробництво заходів, що стосуються відновлення лісів; створення насаджень рекреаційного та захисного призначення; реконструкції лісових насаджень із залученням лісокультурних методів; вибору оптимальних схем змішування і агротехніки вирощування лісових насаджень залежно від умов місцезростання; виявлення чинників, які впливають на біологічну стійкість та продуктивність лісових насаджень; агротехнічних заходів стосовно вирощування лісових насаджень; правил та критеріїв оцінювання якості лісових насаджень. Вирішувати багато інших задач, пов'язаних із створенням та вирощуванням лісових культурфітоценозів.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни дозволяє майбутньому фахівцю садовопаркового господарства: **знати:**

- основні принципи поєднання деревних рослин в культурфітоценозах;
- агротехніку вирощування біологічно-стійких насаджень декоративного призначення;
- особливості технології лісорозведення на міських та приміських земельних площах.

**вміти:**

- застосовувати набуті знання для поліпшення видового складу, декоративності та біологічної стійкості зелених та лісових насаджень штучного походження.

**Компетентності ОП:**

*інтегральна компетентність (ІК):*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

*загальні компетентності (ЗК):*

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

*фахових компетентності (ФК):*

ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин,

проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК 3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК 5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК 9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК 10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуде певні **програмні результати навчання**, а саме:

ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

ПРН 6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ПРН 8. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

## СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійні роботи)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
<i>Модуль 1. Основні принципи, що обумовлюють створення та вирощування лісових культур</i>				
Тема 1. Основи лісорозведення – спеціальна дисципліна садово-паркового господарства	2/-/4	<b>Знати:</b> наукові основи історії розвитку та сучасного стану лісокультурної справи в Україні	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до навчальної програми дисципліни в ЕНК  Підготовка та написання модульної контрольної роботи в системі E-Learn	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до критеріїв оцінювання в системі E-Learn (50 балів)  Модульна контрольна робота (50 балів)
Тема 2. Основні положення та принципи лісорозведення	6/2/12	<b>Знати:</b> основні принципи з лісорозведення; взаємовпливу деревних рослин у культур-фітоценозах; лісівничого та господарського значення, густоти насаджень; типів лісових культур залежно від ТЛУ		
Тема 3. Проектування заходів з лісорозведення	2/2/6	<b>Знати:</b> поняття про земельний фонд для лісокультурних цілей та методи складання проектів лісових культур. <b>Вміти:</b> складати проекти лісових культу на створення насаджень різного цільового призначення		
Тема 4. Особливості технології створення лісових насаджень	8/4/20	<b>Знати:</b> агротехнологічні прийоми створення та вирощування лісових насаджень із залученням різних видів садивного матеріалу. <b>Вміти:</b> підбирати відповідні агротехнологічних прийомів створення лісових насаджень різного цільового призначення		
Всього				<b>100</b>
<i>Модуль 2. Агротехнологічні особливості створення та вирощування лісових культур</i>				
Тема 1. Агротехнічні догляди за лісовими насадженнями	2/-/7	Знати способи, терміни та повторюваність агротехнологічних доглядів, що застосовуються у зелених насадженнях у період їх індивідуального росту.	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно	Виконання практичних і самостійних робіт відповідно до

		Вміти: вибирати ефективні способи агротехнологічних доглядів за лісовими насадженням	до навчальної програми дисципліни в ЕНК	критеріїв оцінювання в системі E-Learn (50 балів)
Тема 2. Оцінка якості лісових культур	2/-	Знати: чинні методи оцінювання якості лісових культу на різних етапах їх вирощування. Вміти: здійснювати оцінювання якості виконання лісокультурних робіт та лісових культур, а також здійснювати їх інвентаризацію	Підготовка та написання модульної контрольної роботи в системі E-Learn	Модульна контрольна робота (50 балів)
Тема 3. Особливості проектування та створення зелених насаджень в містах та населених пунктах	4/2/6	Знати: методи створення зелених насаджень в урболандшафтах та зелених зонах населених пунктів. Вміти: проектувати та створювати зелені насадження на антропогенно порушених землях		
Тема 4. Особливості створення ландшафтних культур	2/2/7	Знати: лісокультурні методи реконструкції молодняків та створення лісових насаджень під наметом лісу. Вміти: проектувати зелені насадження ландшафтного призначення		
Тема 5. Організація робіт та охорона праці при лісорозведенні	2/1/6	Знати методи організації лісокультурних робіт та вимоги з охорони праці й техніки безпеки до них		
<b>Всього</b>				
<b>Навчальна робота</b>				<b>70</b>
<b>Екзамен</b>				<b>30</b>
<b>Всього за курс</b>				<b>100</b>

### ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<b>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</b>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), за відсутності таких причин перескладання модулю (наприклад на вищу оцінку) відбувається тільки шляхом усного опитування студента.
<b>Політика щодо академічної доброчесності:</b>	Списування під час здачі тестів модулів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

<b>Політика щодо відвідування:</b>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) та наявності індивідуального графіку навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із дирекцією інституту)
------------------------------------	--

### ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

#### Рекомендована література для вивчення дисципліни Основна:

1. Вакулук П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в рівнинних районах України. Фастів: Поліфаст, 1998. 507 с.
2. Лісові культури : підручник. М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер. Львів : Камула, 2005. 608 с.
3. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. Київ : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.

#### Допоміжна:

1. Бондаренко В.Д., Фурдичко О.І. Узлісся. Львів: Астерск, 1993. 64 с.
2. Методические рекомендации по совершенствованию технологии и организации труда на работах по созданию лесных культур. К.: УкрНИИТИ, 1983. 102 с.
3. ДСТУ 2980-95. Лісові культури. Терміни та визначення. К.: Держстандарт України, 1995. 64 с.
4. Правила відтворення лісів : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1.03.2007 р. № 303. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-п>.
5. Культури сосни звичайної в Україні / Гордієнко М. І., Шлапак В. П., Гойчук А. Ф. та ін. Київ : ІАЕ УААН. 2002. 872 с.

#### Інформаційні ресурси

1. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів : веб-сайт. URL: <http://www.springerlink.com/home/main.mpx>
2. Державне агенство лісових ресурсів України : веб-сайт. URL: <http://dklg.kmu.gov.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Правила відтворення лісів : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1.03.2007 р. № 303. : веб-сайт. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-п>